

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

LXXIX. Nemo potest plus juris transferre in alium, quàm sibi competere dignoscatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62649)

cessante causa cessat effectus, e. Cum cessante 60. de Appellat.

6. Atque sic firmata Regula non in iis duntaxat, quæ extremâ, sed iis etiam procedit, quæ morali seu gravi necessitate urgente, imò & evidenti utilitate suadente aliquando permittuntur; quia necessitas & evidētis utilitatis causæ in Jure æquiparantur, Glossa in *Clement. 1. V. Necessitas aut Utilitas*, Panormit. in c. *Ut super 8. n. 15. de Reb. Eccles. alien. & Strein. h. n. 3.*

4. Neque cum ea pugnat solenne axioma, *Ubi eadem ratio, eadem Juris dispositio est*, arg. l. *Illud 32. ff. ad L. Aquil.* quia axioma hoc perpetuum non esse, & saltem in exorbitantibus locum non habere, exploratum est ex dictis *Lib. 1. tit. 2. à n. 135.* quò loco, ei non solum in singularis, de quo hic agitur, sed in communis etiam Juris dispositionibus locum non esse, statui, cum; quia, ut in casibus similibus eadem Juris dispositio sit, necessarium est; ut disponentis voluntas non unum tantum propositum habuerit, sed comprehenderit omnes: quod non contingit, quando præsentis necessitatis intuitu ad eam propulandam certò casu aliquid alicui conceditur: tum verò; quia ratio aliqua disponentem movere potest ad aliquid statuendum in casu uno, quin id in aliis similibus casibus voluerit obtinere, arg. *Clement. 1. de Elect. & c. fin. de Immanit. Eccles.*

REGULA LXXIX.

Nemo potest plus juris transferre in alium, quam sibi competere dignoscatur.

SUMMARIUM.

1. *Sensus Regula omnibus actibus accommodatus,*

2. *Firmatur Jure & ratione,*

3. *Et impugnatur, vel potius declaratur, instantiis,*

4. *Abbatibus ante receptam benedictionem Monachos benedicientis,*

5. *Episcopis nondum consecratis & committentis clericorum Ordinationem,*

6. *Patroni laici jus eò, quod habuit, majus in Ecclesiam,*

7. *Venditoris, rei aliene conditionem præscribendi in emptorem,*

8. *Et creditoris, rei oppignoratae vendita dominium transferentium.*

Convenit hæc cum illa Ulpiani, **I**
Nemo plus juris transferre in alterum potest, quam ipse habet, quæ est § 4. in Pandectis.

Sensus utriusque est, *Qui rem quampiam, sive per ultimam voluntatem, sive per actum inter vivos in alium quemcumque suo nomine transfert, in eum plus juris, quam actu aut potentiâ ipse habet, transferre non potest.* Quod de translatione per ultimam voluntatem exploratum est ex c. *Nuper 6. V. Quod autem, de Donat. inter Vir. & Uxor.* unde nostrâ hæc Regula deprompta est, & ex Regula *Civilis 162.* cujus tenor est, *Nemo plus commodi heredi suo relinquit, quam ipse habuit.* De actibus autem inter vivos ex ejusdem Juris Reg. *Invisus 156. §. 3. & Reg. In iis;* cujus §. 1. idem Ulpianus ait, *Non debeo esse melioris conditionis, quam auctor meus, à quo jus in me transit.* Vigore istius Regulæ à venditore id solum, quod habuit, ad emptorem transit: & si ille dominium tantum directum vel solum utile habuit, alterum duntaxat, quod habuit: & si plenum habuit, utile simul & directum dominium in hunc transfert, l. *Traditio 20. ff. de Adquir. rer. dom.* Inde etiam est; quòd, si res onere affecta apud auctorem fuit, cum eo tran-

eo transeat ad successeorem, l. Literis §. de Pignor. & hypoth. & ab eo, qui nihil habuit, aut plus debuit, quam habuit, nihil relictum intelligatur, l. Si Univerſa 1 §. C. de Legat.

2. Rationis loco est illud naturali lumine notum, *Dare nemo potest, quod nec actu nec potentia habet, can. Darbertum, 1. q. 7.* & Dialecticorum Axioma, *Causa nihil potest dare effectui, quod ipsa nec formaliter, ut calore ignis, nec eminenter aut virtualiter, ut eundem sol, habet.*

3. Non pauca tamen sunt, quæ huic Regula opponantur; cum eò, quod habent, amplius jus in alterum transferant Primò, Abbas, qui monachos suos aliquando benedicere potest ante acceptam benedictionem, c. 1. de Supplend. neglig. Secundò Archiepiscopus, qui ante receptionem Pallii suffraganeum suum consecrandi potestatem, quæ ipse caret, alteri Episcopo committere valet, c. Suffraganeis 11. de Elect. eodémque modò Episcopus confirmatus ante suam consecrationem, Glossa in c. Transmissam 1 §. V. De talibus, de Elect. & Episcopali sede vacante, Capitulum subditos diocesanos ordinandi licentiam, quæ ipsum caret, aliis dat, c. Cum nullus 3. de Temp. Ordinat. in 6. Tertiò patronus laicus, qui licet ad præsentandum clericum quatuor tantum menses, à notæ vacationis die computandos, habeat, Ecclesiæ tamen vel Monasterio, in quod jus patronatus transfert, sex menses competunt, c. Unic. §. fin. de Jure patron. in 6. Quartò malâ fide possessam rem alienam donans ei, qui eam donantis propriam esse existimat, conditionem præscribendi in eum transfert, pr. Instit. de Usucap. licet ipse illam præscribere, malâ fide obstante, non potuerit, c. Vigilanti §. & c. fin. de Prescrip. Quintò ex Responsio Ulpiani, *Non est novum; ut, qui dominium non habet, aliq̃ dominium præ-*

fer; nam & creditor pignus vendendò eam sam dominij præstat, quam ipse non habuit, l. Non est q̃. ff. de Acquir. rer. dom. Sic etiã Prælatus, Ecclesiæ rem distrahens, Auth. Hoc jus, C. de SS. Eccles. tutores, curatores, procuratores, licet domini non sint, per traditionem tamen dominium in alios transferunt, l. Lex quis 22. C. de Admistr. tut. & §. Nihil 43. Instit. de Rer. divis. idémque præstat judex, rei non suæ dominium auctori adjudicandò, §. fin. Instit. de Offic. jud.

Verùm accuratiùs ponderatæ omnes hæc & similes instantiæ Regulæ vim declarant potius, quam enervent.

Prima; cum, quia Abbas nondum benedictus, licet careat Abbatiali, Monachalem tamen, quam confert, benedictionem habet: tum verò; quia in casu c. 1. cit. pro benedictio habetur ex dispositione Juris, à quò Abbatialis benedictio, sicut introducta est, ita suppleri potest, ut in c. cit. cum Glossa V. Benedicere, notant Hostiens. in fine & Panormit. n. 2. oppos. 2.

Alterâ; quia consecrationis & Ordinationis commissio non sunt actus Ordinis, sed Jurisdictionis, quibus Archiepiscopus suum suffraganeum, subditos suos diocesanos Capitulum, & ante consecrationem Episcopus alteri subjicit quoad consecrationem vel ordinationem, quas faciendi potestatem, in quosvis per se aut per accidens ex delegatione sibi subiectos exercendam, Episcopus, non Archiepiscopi vel Capituli commissione; sed in sua consecratione accepit, Panormit. in c. Suffraganeus cit. n. 1. & Azor p. 2. Instit. lib. 3. cap. 29. q. 7.

Tertia; quia laicus sibi competens Patronatus jus donandò Ecclesiæ vel Monasterio in hoc & illam solummodo transfert jus, clericum ad beneficium vacans præsentandi: semestris autem iis non indulget ipse, sed Jus Ecclesiasticum, ita compen-

T t t t 2

compen-

compensans facultatem variandi, sive successivè plures præsentandi, Ecclesiæ non competentem: licet eam laicus haberet. Unde iste non plus, sed minus, quàm habuit, juris in Ecclesiam transfert; cum ipse habeat jus variandi & satisfaciat præsentandò dignum: Ecclesia autem sine variandi jure præsentare teneatur digniorem per tradita *Lib. 3. tit. 38. à n. 109.*

7. Quarta; quia conditionem præscribendi rem alienam non tam donans quàm Jus donatario confert, intuitu bonæ fidei circa illius possessionem in donatario, non etiam in donante repertæ. Neque refert; quòd ab isto res donata transeat cum onere & vitiis; quia solùm transit cum vitiis realibus sive inhærentibus ipsi rei, ut furti, violentiæ, rapinæ vitia sunt: non cum personalibus, ut est mala fides; ista enim, cum cohæreat donantis personæ, istius quidem, *l. Sequitur 4. §. 6. ff. de Usucap.* non etiam donatarii, rem bonâ fide possidentis, impedit præscriptionem, *l. Apud Celsum 4. §. 31. ff. de Doli mali except.*

8. Postrema; quia creditor rei sibi oppignoratæ dominium, quò ipse caret, in emptorem transfert non suò, sed alièno nomine, sive ex voluntate debitoris patiensendò consentientis: ut, si pecunia die constitutâ non solveretur, creditori pignus vendere liceret, *§. 1. Instit. Quibus alien. non licet*; cum nihil intersit, rem suam debitor per se, an per alium sive creditorem vendat ac tradat, *l. Quâ ratione §. 4. ff. de Acquir. rer. dom.* Simili modò Prælati, tutores, procuratores rerum, ad Ecclesias, pupillos, minores pertinentium, & emptoribus traditarum dominium non suo, sed illorum nomine, sive autoritate legis vel dominorum voluntate transferunt, *l. Lex §. 4. cit.* proposita autem Regula de rerum translationibus suo nomine & ex voluntate sua factis pro-

cedit. Iudex quoque rei per sententiã auctori adjudicatæ dominium, quod non habet, in istum transfert autoritate legis sive Reipublicæ, rerum nostrarum dominæ non minus, quàm nos sumus, easque ab uno in alterum transferre valentis, sicut per usucapionem, *pr. Instit. de Usucap.* sic etiam per sententiã, secundum leges latam, *arg. l. fin. C. de Re judic.* cum res judicata faciat; ut, quod jus non est, jus sit ac fiat, *Perez ad Rubric. cit. n. 2.*

REGVLA LXXX.

In Toto Partem non est dubium contineri.

SUMMARIUM.

1. Totum ex partibus componitur.
2. Regula de eo veritas ex terminis nota.
3. Proponitur in exemplis.
4. Variis Juris decisionibus impugnatur quidem.
5. Sed declaratur magis, quàm convellatur.

Totum dicitur, quod ex partibus compositum est: ut navis ex pro-
ra, puppi, carina, malo, antenna, velo, clavo, remo &c. hæreditas ex peculio, domo, villa, prædio, agro vinea, prato, horto, grege, animali &c. quæ navis aut hæreditatis dicuntur partes.

Sensus itaque propositæ eique consonæ *Reg. 113. in Pandectis* eò, quem primò intuenti verba offerunt, clarior, & ratio alia reddi non potest; cum, in toto partem contineri, Naturali lumine notum non minus sit, quàm totum quodcunque suâ parte majus esse: quod primis & Naturali lumine notis principiis adnumeratur.

Quare.